

ترجمه این اشعار

برای اولین بار در ایران صورت می گیرد. این مجموعه که جزء نخستین ترجمه های مستقیم از زبان اسپانیایی می باشد در آینده ای نزدیک با همکاری انجمن دوستی ایران و کوبا و سفارت کوبا در تهران چاپ خواهد شد.
حمید شهبازی، پوریپستا

زندگی نامه خوزه مارتی

تولد، ۲۸ ژانویه ۱۸۵۳ هاوانا. در سال ۱۸۶۹ یک سال بعد از شروع جنگ ۱۰ ساله اول، اولین روزنامه خود را به نام *Libre La Patria* (میهن آزاد) منتشر کرد. در همین سال اولین شعر وی نیز با کمک دوستش فرمین والدز دومینیگز که در ستایش مرگ در راه میهن سروده شده بود، منتشر گردید. به دلیل تقارن انتشار این شعر با حادثه کشته شدن یک محصل کوبایی به دست یک افسر اسپانیایی و نوشتن نامه ای در مذمت پیوستن به ارتش اسپانیا، دستگیر و به ۶ سال حبس محکوم گردید. دفاع در دادگاه از حق کوبا برای استقلال، کار سخت در زندان نظامی که منجر به مجروح شدن و صدمه دیدن پای مارتی شد و این مشکل تا آخر عمر با وی ماند. تبعید به اسپانیا، تحصیل در دانشگاه مرکزی مادرید پس از اتمام دوران تبعید و اخذ مدارک دانشگاهی در

رشته های حقوق، فلسفه و هنر از آن دانشگاه. ۱۸۷۴ تا ۱۸۷۷، اقامت در فرانسه و نوشتن یک نمایش نامه موفق، سفر به مکزیک و انتشار «مجله جهانی». ۱۸۷۷، بازگشت به کوبا با نام مستعار و اقامتی کوتاه. نبود شرایط مناسب برای کار و فعالیت در کوبا و سفر به گواتامالا، تدریس به عنوان استاد تاریخ و ادبیات. ازدواج با دختر یک مهاجر کوبایی به نام کارمین. اخراج از گواتامالا به دلیل نوشته هایش. ۱۸۷۸، پایان جنگ ۱۰ ساله، عقد معاهده «زنجون»، خاتمه دوران تبعید و بازگشت به کوبا. ۱۸۷۹ اتهام توطئه علیه حکومت اسپانیا و تبعید به آن کشور. فرار از زندان اسپانیا، مهاجرت به آمریکای شمالی، اقامت در نیویورک برای ۴ سال، فعالیت ادبی و روزنامه نگاری در نیویورک. زندگی در محله های محروم و فقیرنشین. انتخاب به عنوان کنسول کشورهای اوروگوئه، پاراگوئه و آرژانتین در دهه ۱۸۸۰ کنار گذاشتن این سمت ها به خاطر ادامه فعالیت فرهنگی. نوشتن مقاله برای

روزنامه های «ساعت»، «خورشید»، روزنامه آرژانتینی «ملت» و تعداد دیگری از روزنامه های آمریکای جنوبی و ایالات متحده. انتشار دو کتاب شعر «معروف او به نام های «اشعار ساده» و «اشعار اسماعیل کوچک» در سال های ۱۸۸۲ و ۱۸۹۱. ۱۸۹۰، تاسیس یک مرکز آموزشی به نام «لیگ» برای تبعیدیان سیاه پوست کوبایی. فعالیت در مبارزات استقلال طلبانه مردم کوبا بین سالهای ۱۸۹۲ تا ۱۸۹۵. انتشار بیانیه مونتر کریستی در سال ۱۸۹۴ و اعلام اهداف جنگ استقلال طلبانه کوبا. ۱۸۹۵، سازماندهی ائتلافی از دهقانان، صاحبان زمین های کوچک، کارگران و مردم فقیر و حمله علیه نیروهای اسپانیایی به اتفاق ژنرال ماکسیمو گومز و آنتونیو ماسو. دخالت نظامی ایالات متحده در جنگ که به ظاهر علیه ارتش اسپانیا و در واقع برای سرکوب ارتش انقلابی کوبا صورت گرفت. ۱۹ ماه مه ۱۸۹۵، دوس ریوس، کشته شدن خوزه مارتی در میدان نبرد.

Jose Marti's: el heroe nacional de cuba.

Jose Marti

خوزه مارتی شاعر ملی و قهرمان کوبا:

هر آمریکایی آمریکای ما،

کوبایی است.

چهل جمله از خوزه مارتی که بر دیوارهای بنای پادبود وی در هاوانا حک شده است

- ◆ کودکان امیدهای جهان اند.
- ◆ منزل و رفتار هر دو باید پاکیزه باشند.
- ◆ دانش آموزان دژهای آزادی اند.
- ◆ این که بتوانی بخوانی مثل این است که بتوانی راه بروی و این که بتوانی بنویسی مانند آن است که بتوانی کوهنوردی کنی.
- ◆ گاهی اوقات شیوه دفاع از حق آن را ناحق جلوه می دهد.
- ◆ آنان که پرشورند، چون نخستین زادگان جهان اند.
- ◆ شکوه و افتخار مرد بدون لبخند زن کامل نمی شود.
- ◆ کوه ها در قله شان به اوج می رسند و خلاق در مردان شان.
- ◆ مردان پر دو قسم اند؛ آنان که عشق می ورزند و می آفرینند و آنان که نفرت می ورزند و ویران می کنند.
- ◆ هر نژادی در جهان راه و روش خود را دارد و عرصه باید برای همه نژادها باز باشد.
- ◆ مدرسه کوره ایست که در آن شخصیت ساخته می شود.
- ◆ من فرزند قاره آمریکا و مدیون آن هستم.
- ◆ پیروزی حاصل آگاهی است.
- ◆ بخشش پیروزی است.
- ◆ تفکر خدمت است.
- ◆ جهان، به خاطر دوستان، زیبا و پایدار است.
- ◆ همه چیز زیباست، آنگاه که برای روشن کردن جهان می جنگید.

- ◆ قانونی را که بی خردان به کار گیرند می تواند عین جنایت باشد.
- ◆ آزادی یعنی حق آیدیشیدن و سخن گفتن برای هر کس، با صداقت و بدون ریاکاری.
- ◆ هر آمریکایی آمریکای ما، کوبایی است.
- ◆ سنگر عقیده ارزشمندتر از سنگر سنگی است.
- ◆ برای آن که جلوتر باشی باید فراتر بنگری.
- ◆ به تعویق انداختن یعنی هرگز تصمیم نگرفتن.
- ◆ عشق چیزی جز تعالی است.
- ◆ درد و رنج نمک شکوه و افتخار است.
- ◆ وطن همان بشریت است. آن بخش از بشریت که ما آن را به خود نزدیک تر می بینیم و سرنوشت مقدر کرده که در آن زاده شویم.
- ◆ همه چیز پیش از این گفته شده، ولی هر آنچه صادقانه گفته شود، همیشه تازه است.
- ◆ تعلیم، زیباترین و شرافتمندانه ترین کار دنیا است.
- ◆ مردان را ماداران و وطن هر دو می زاینند.
- ◆ خون خویان هرگز بیهوده بر زمین نمی ریزد.
- ◆ یکی از راههای مبارزه هر راه وطن کسب افتخار برای آن است.
- ◆ روسا باید برای ایجاد وحدت خدمت کنند، نه تفرقه.
- ◆ آموزش با تولد آغاز می شود و با مرگ خاتمه می یابد.
- ◆ هر مرگی آغاز یک زندگی است.
- ◆ آن که شریف است حق اشتباه دارد.
- ◆ آن که بذر مدرسه می کارد انسان درو می کند.
- ◆ ای جوان، شک مکن، ای لاجوج، انکار مکن. بیاموز، آنگاه باور کن.

من مردی ساده هستم

از آنجا که نخل ها می رویند
و پیش از مرگم می خواهم
شعرهایم را از روجم بیرون بریزم
من از همه جا می آیم
و به همه جا می روم
از میان هنرها، هنرم
و در میان کوه ها، کوه.
من آسانی عجیب گلها و گیاهان را می دانم
و نام نیرنگ های کشنده و رنجهای برین را.
من در شب تار، بارش شعاع نورزیایی آسمانی را بر سرم دیده ام.
رویدن پال در مردانی را دیده ام که خود از زنانی زیبا به وجود آمده اند.
پروانه هایی را دیده ام که پروازکنان از خرابه ها بیرون می آمدند.
زیستن مردی را دیده ام با دشته ای در پهلو، بی آنکه بر زبان آورد نام کسی که او را کشته است.
سریع به سان یک انعکاس دو بار روح را دیدم، دویار؛
آن گاه که پیر بیچاره مرد و آنگاه که از گفت بدرود.
در حصاره در ورودی تاجستان، یکبار به خود لرزیدم،
آن گاه که زنبور وحشی، پیشانی دخترکم را گزید.
یکبار طعم لذت را چشیدم، یکبار پیش از هر زمان؛
آنگاه که شهردار، گریان، حکم مرگم را قرائت کرد.
از زمین و دریا صدای آهی را می شنوم، اما آه نیست؛
پسرکم در حال بیدار شدن است.
اگر بگویند که از گوهر فروش،

تهیه و تنظیم

و ترجمه اشعار:

محمد قاسم محمدی

بهترین گوهر را بگیر؛
درستی صادق برمی گزینم و
عشق را به کناری می اندازم.
من پرواز عقاب زخم خورده را
در آبی آرام دیده ام
و مردن الفی سسی را در مخفی گاهش.
من خوب می دانم آنگاه که جهان
کیود و در حال آسایش تسلیم شود؛
بر مسکونی عمیق، جویباری آرام زمزمه می کند.
من دست جسور و وحشت و شادی خشک را
بر ستاره ای خاموش گذاشته ام، که در
جلوی درگاهم بر زمین افتاد.
در سینه صبورم دردی را پنهان می کنم که مرا متأثر می کند؛
فرزند ملتی در پند، به خاطر آن ملت زنده است، خاموش می ماند و می میرد.
همه چیز زیباست و پایدار،
همه چیز، موسیقی و خرد،
و همه چیز به سان الماس،
پیش از نور زغال است،
من می دانم که نادان باشکوه و
شیون بسیار تشییع می شود.
و می دانم که بر زمین، میوه ای
بهتر از میوه گورستان نیست.
لب فرو بسته، درک می کنم و شکوه شاعرانه را
کنار می گذارم.
و ردای طبابت را بر درختی
خشکیده می آویزم.

صومعه ای از مرمر را در

خواب می بینم

تالار مرمرین صومعه ای در خواب
می بینم،
صومعه ای از مرمر را در خواب
می بینم،
آنجا که قهرمانان، ایستاده، در
سکوتی آسمانی آرمیده اند.
شب هنگام، در پرتو روشنایی جان

با آنان سخن می گویم، شب هنگام
به صف ایستاده اند؛
از میان صف ها می گذرم؛
بر دست های سنگی شان بوسه
می زنم؛
چشم های سنگی شان را
می گشایند؛
لبهای سنگی شان را می چنایند؛
ریش های سنگی شان می لرزد؛
شمشیر سنگی را می فشارند؛
می گریند؛
شمشیر در نیام می لرزد!

از می سفید

می پرورانم

از می سفید می پرورانم
در تابستان به سان زمستان،
برای دوست صادق،
که دست صداقتش را به سویم دراز
می کند.
و برای ظالم،
که از جای پدر می آورد قلبی را که
بدان زنده هستم؛
نه خار می پرورانم، نه گزنه؛
از می سفید می پرورانم.

بخارا

مجله فرهنگی و هنری

مدیر و سردبیر: علی دهباشی

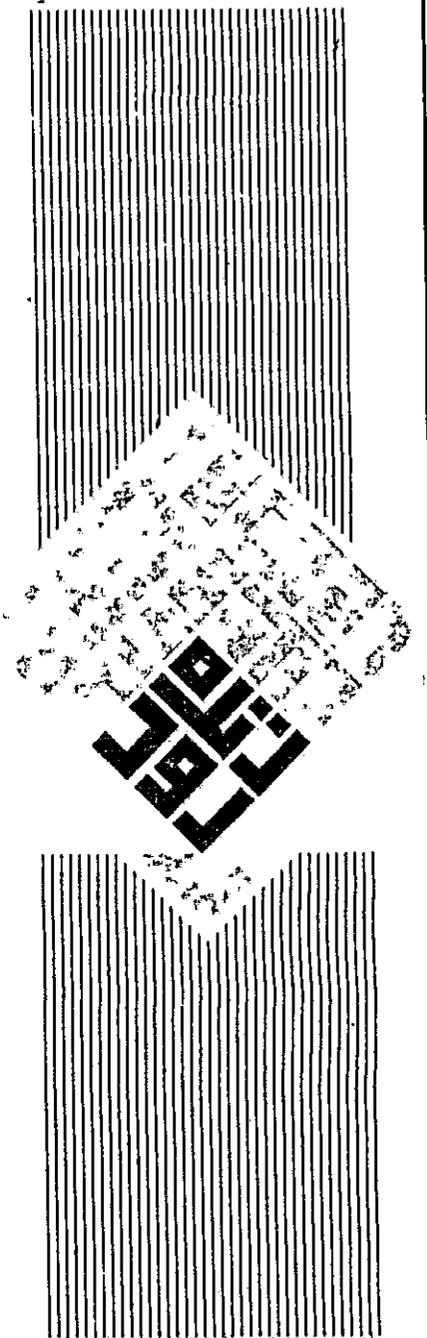
بخارا مجله ای است فرهنگی و هنری که در آن مقالات و نقدها و خبرهای مربوط به ادبیات و هنر ایران و جهان، در زمینه ایرانشناسی و همچنین درباره خصوصیات فرهنگی و هنری کشورهای فارسی زبان افغانستان و تاجیکستان منتشر می شود.

مجله فرهنگی و هنری بخارا با مقالاتی از نویسندگان، مترجمان و استادان برجسته فرهنگ، ادب و هنر ایران منتشر می شود. آثاری از:

ایرج افشار - عزت الله فولادوند - عبدالحسین آذرنگ - شفق سعد - احمد رضا احمدی - بهاء الدین خرمشاهی - عمران صلاحی - هرمز همایون پور - داریوش شایگان - سیمین بهبهانی - انور خامه ای - مینو مشیری - جلال ستاری - قمر آریان - هاشم رجب زاده - سید فرید قاسمی - پلوی پی ساطعی - دکتر علی بهزادی - شاهرخ مسکوب - جمشید ارجمند - خسرو ناقد - سیروس شمیسا - بیژن ترقی - محمد قهرمان - فریده رازی - فرخ تمیمی - مفتون امینی - ادیب پرومند - ع. روح بخشان - دل آرا قهرمان - حسن میر عابدینی و ...

تهران - صندوق پستی ۱۶۶ - ۱۵۶۵۵ تلفن و فاکس: ۸۷۰۷۱۳۲

فصلنامه فرهنگ ادب و تاریخ

شکران

دوماهنامه ادبی
مدیر و سردبیر: پونه تدائی

دوماهنامه ادبی شوکران در حوزه نقد ادبی، شعر، داستان، ادبیات معاصر ایران و جهان با آثاری از نویسندگان و منتقدان و شاعران بنام امروز منتشر می شود.

دعوت به اشتراک برای دوام شوکران

اشتراک سالیانه ۶ شماره ۴۰۰۰ تومان برای ایران و ۴۰ دلار (یا معادل ریالی آن) برای خارج از کشور
لطفا مبلغ اشتراک را به حساب جاری ۰۱۴۸۸۵۷۰۰۸ بانک تجارت شعبه نارمک و هفت حوض کد ۳۷۷ یا به حساب جاری ۳۸۰۷ بانک صادرات شعبه میدان مادر کد ۱۳۳۰ به نام پونه تدائی واریز نمایید و فیش بانکی را به آدرس تهران - صندوق پستی ۱۴۷۶۵/۳۴۹۶ بفرستید.

نام..... نام خانوادگی..... اشتراک از شماره.....
تا..... تلفن.....
آدرس.....

امضا

بهای اشتراک ۱۲ شماره ۱۳۸۱ داخل کشور

انجمنهای ادبی، دانشجویان، دانشجویمان، منتقدان ما دو سال سابقه اشتراک ۲۰٪ تخفیف ۲۸۰۰ تومان
کتابخانه های عمومی ۱۵٪ تخفیف ۵۱۰۰ تومان
عموم خوانندگان ۱۰٪ تخفیف ۵۶۰۰ تومان
نهادها و سازمانهای دولتی و خیریه‌ها ۶۰۰۰ تومان
* هزینه های پستی عادی و دیگر هزینه های جیبی توسط عضویتجستیه پرداخت می شود.

ارائه کارت دانشجویی یا معرفی نامه جهت استفاده از تخفیف و بیه الزامی است
* اشتراک تمامه نصف ارقام بالا
* اشتراک ۱۲ شماره خارج از کشور آمریکا ۵۰ دلار - اروپا ۱۰۰ دلار
بهای اشتراک و کمکهای مالی را به حساب جاری شماره ۳۳۱۴۲۸ بانک ملی
شعبه خیابان زند شیراز واریز کرده و اصل رسید بانکی را همراه این برگه به
نشانی مجله شوکران بفرستید. کوجه در زبان ساختمان کونا طبقه اول دفتر
عضویتجستیه صندوق پستی ۷۸۱۳۶۵۰۸۶۳ ارسال فرمایید.

فرم اشتراک مجله ادبی (عصرتجستیه)

نام:
نام خانوادگی:
مایلیم از شماره
عصرتجستیه به نشانی زیر ارسال گردد.
نشانی پستی:

کد پستی:
تلفن:
در صورت تغییر نشانی، مجله را آگاه فرمایید.

شماره های بیستین موجود

شماره ۱۲: ۲۰۰۰ تومان
شماره ۱۱: ۲۰۰۰ تومان
شماره ۱۰: ۲۰۰۰ تومان
شماره ۹: ۲۰۰۰ تومان
شماره ۸: ۲۰۰۰ تومان
شماره ۷: ۲۰۰۰ تومان
شماره ۶: ۲۰۰۰ تومان
شماره ۵: ۲۰۰۰ تومان
شماره ۴: ۲۰۰۰ تومان
شماره ۳: ۲۰۰۰ تومان
شماره ۲: ۲۰۰۰ تومان
شماره ۱: ۲۰۰۰ تومان

باق آزاد
نوشته: علیرضا تهمتتی (ایلیا)
ناشر: مولف
تیراژ: ۲۸۰۰ جلد

واقی هر عابر بر یک ایستگاه باشد
بهرام رحیمی
ناشر: صمدیه
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

حضانت و تفقه
اکرم پورنگ نیا
ناشر: انتشارات مادر
تیراژ: ۲۰۰۰ جلد

شیشه گورانبه کانی باران
فریاد شبیری
ناشر: شولا
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

آسمان رنگ خاک، دریا رنگ خون
فیروزه فزونی (ساقی)
ناشر:
تیراژ: ۳۰۰۰ جلد